

БРУТЕН ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ ПРЕЗ ПЪРВОТО ТРИМЕСЕЧИЕ НА 2015 ГОДИНА (ЕКСПРЕСНИ ОЦЕНКИ)

През първото тримесечие на 2015 г. БВП нараства с 2.0% спрямо съответното тримесечие на предходната година и с 0.9% спрямо четвъртото тримесечие на 2014 г. според сезонно изгладените данни.

В ръководството на Евростат за тримесечните национални сметки експресните оценки¹ за БВП са дефинирани като:

„...най-ранната картина на икономиката, представена в съответствие с концепциите и дефинициите на Системата на националните сметки, данните за която се произвеждат и публикуват във възможно най-кратки срокове след края на отчетното тримесечие, като се използва ограничена и непълна информация в сравнение с традиционно разработваните тримесечни показатели на националните сметки...”.

Експресните оценки за БВП се основават на предварителни налични към момента месечни и тримесечни данни за отделните икономически сектори (обект на последващи актуализации и ревизии), на експертни оценки и модели за поведението на компоненти в състава на БВП, за които към момента на изчисленията не е налична директна базисна информация.

Разработените експресни оценки за първото тримесечие на 2015 г. са подготвени в срок от 43 дни след отчетния период. Те са представени в стандартен формат за публикуване на тримесечните данни на националните сметки - стойностен обем в текущи цени, относителни дялове на компонентите в състава на БВП и темпове на прираст, получени от сезонно изгладени данни спрямо предходното тримесечие и спрямо същото тримесечие на предходната година.

Съгласно Календара за разпространение на резултатите от статистическите изследвания НСИ ще подготви и публикува официални тримесечни резултати за БВП за първото тримесечие на 2015 г. на 5 юни 2015 година.

БВП в стойностен обем, текущи цени

Според експресните оценки на НСИ за първото тримесечие на 2015 г. БВП в номинално изражение достига 17 141 млн. лева (табл. 1 от приложението).

Реализираната добавена стойност през първото тримесечие на 2015 г. е 14 480 млн. лева.

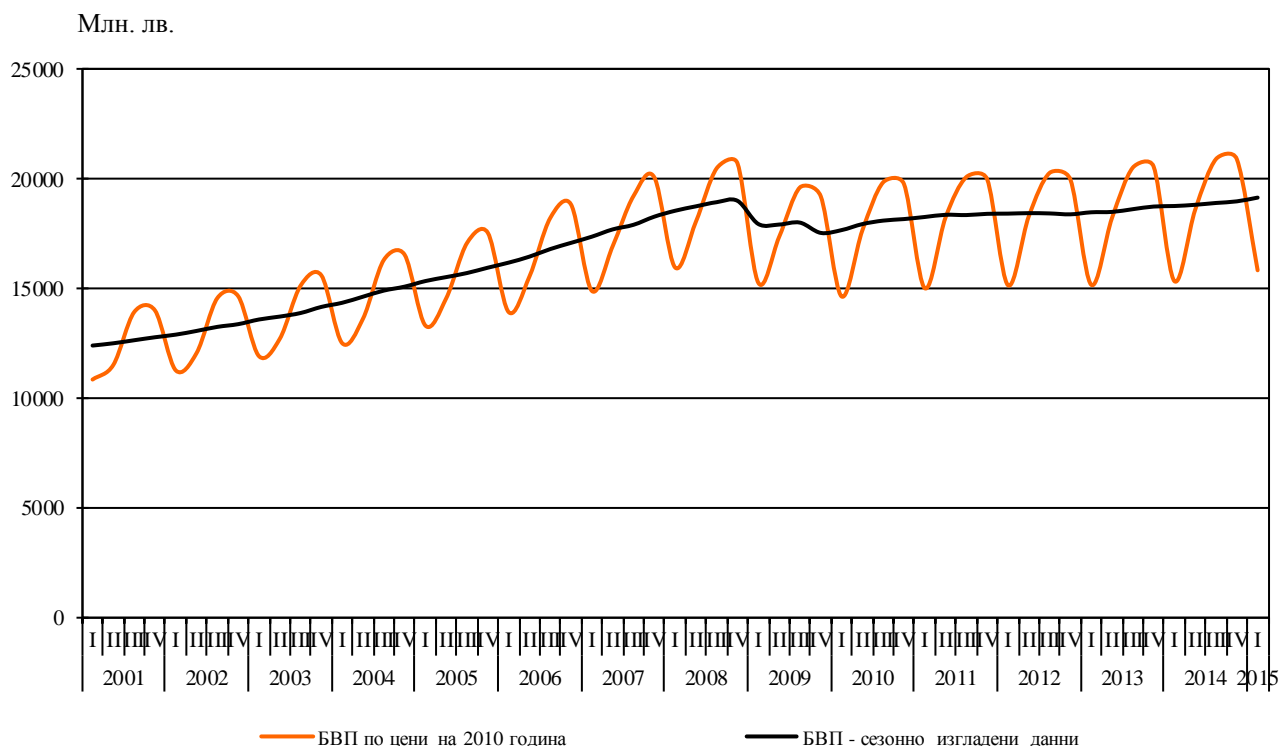
По елементи на крайното използване най-голям дял в БВП заема крайното потребление (85.8%), което в стойностно изражение възлиза на 14 711 млн. лева. През първото тримесечие на 2015 г. бруто капиталобразуването е 3 430 млн. лв. и заема 20.0% относителен дял в БВП. Външнотърговското салдо е отрицателно.

¹ В международната терминология се използва терминът „flash estimates”.

Темп на прираст на БВП - общо и по компоненти

Фиг. 1. БВП по тримесечия за периода 2001 - 2015 г. по средногодишни цени на 2010 година

Тримесечни изменения

През първото тримесечие на 2015 г. спрямо четвъртото тримесечие на 2014 г. БВП¹ по сезонно изгладени данни се увеличава с 0.9% (табл. 2 от приложението). За същия период брутната добавена стойност нараства с 0.6%.

Според експресните оценки на БВП по елементи на крайното използване през първото тримесечие на 2015 г. принос за регистрирания икономически растеж имат износът на стоки и услуги - с 1.2%, и бруто образуването в основен капитал - с 0.4%.

Годишни изменения

¹ Сезонното изглаждане на статистическите показатели в НСИ се провежда по хармонизирана европейска методология, описана в [Ръководството на Европейската статистическа система за сезонно изглаждане](#). Процедурата се осъществява чрез прилагане на алгоритъма TRAMO/SEATS. На сезонно изглаждане се подлагат тримесечните данни за компонентите на БВП по производения метод и по компоненти на разходите за крайно използване. Прилага се директен метод за сезонно изглаждане, при който агрегираните показатели и техните компоненти се подлагат на самостоятелно изглаждане. В резултат на това е налице неадитивност на сезонно изгладените данни - агрегираните показатели не са равни на сумата от техните компоненти.

През първото тримесечие на 2015 г. БВП по сезонно изгладени данни нараства с 2.0% спрямо същото тримесечие на предходната година. Брутната добавена стойност се увеличава с 1.8%.

Крайното потребление регистрира положителен икономически растеж от 0.6%. Бруто образуването на основен капитал отчита ръст през първото тримесечие на 2015 г. спрямо съответното тримесечие на предходната година с 2.6%. Износът и вносът на стоки и услуги се увеличават съответно с 9.1 и 4.9%.

Приложение

Таблица 1

Брутен вътрешен продукт за първото тримесечие на 2015 година¹ (Експресни оценки)

		Първо тримесечие на 2015 година	
		стойностен обем в текущи цени	относителен дял в БВП
		млн. лв.	%
1	Брутна добавена стойност:	14480	84.5
2	Корективи	2661	15.5
3	Брутен вътрешен продукт	17141	100
	По елементи на крайното използване:		
4	Крайно потребление	14711	85.8
5	Бруто капиталобразуване	3430	20.0
6	Външнотърговско салдо	-1000	-5.8
7	Износ на стоки и услуги	12162	71.0
8	Внос на стоки и услуги	13162	76.8
9	Статистическа разлика	0	0.0

¹ Сезонно неизгладени данни.

Таблица 2

Темп на прираст на БВП - общо и по компоненти¹
(Експресни оценки)

(Проценти)

	Темп на прираст спрямо предходното тримесечие				Темп на прираст спрямо съответното тримесечие на предходната година			
	II 2014	III 2014	IV 2014	I 2015	II 2014	III 2014	IV 2014	I 2015
1 Брутна добавена стойност	0.4	0.4	0.3	0.6	2.3	1.9	1.2	1.8
2 Корективи	1.8	0.5	0.8	2.7	1.6	2.5	3.7	6.0
3 Брутен вътрешен продукт	0.3	0.4	0.4	0.9	1.8	1.5	1.3	2.0
4 Крайно потребление	-0.3	0.3	1.1	-0.6	1.2	0.8	1.4	0.6
5 Бруто капиталобразуване
в т.ч. бруто образуване на основен капитал	0.9	0.7	0.6	0.4	5.1	4.4	3.3	2.6
6 Външнотърговско салдо
7 Износ на стоки и услуги	2.2	-2.6	8.3	1.2	3.0	-2.8	5.4	9.1
8 Внос на стоки и услуги	-0.5	0.7	4.6	0.1	3.7	2.6	7.5	4.9
9 Статистическа разлика

¹ По средногодишни цени на 2010 г., сезонно изгладени с корекция в разликите в броя на работните дни, проценти. Темпът на прираст е изчислен въз основа на верижно обвързани оценки на компонентите на БВП по средногодишни цени на 2010 година.